

Zpráva Odboru pro manželství a rodinu (OMAR)

Úvod

OMAR slouží lidem v církvi jeden a půl roku. V následujících řádcích se chceme zabývat nejen ohlédnutím za tím, co se událo v uplynulém období (výčetem uspořádaných akcí), ale také reflektovat naši dosavadní činnost a směřování. Cílem zprávy je rovněž zmapovat, zda jsou aktivity OMARu v souladu s navrženou koncepcí práce, prezentovanou v Návrhu koncepce práce OMARu ¹ a následným Dopisem sborům².

Smysl existence odboru

OMAR byl založen se záměrem poskytnout podporu kazatelům na sborech při přípravě snoubenců na manželství, budování manželství a pomoc při řešení problémů a manželských krizí: má sloužit k získávání, vyučování, budování a podpoře laických sborových pracovníků. V těchto a dalších oblastech chce být rovněž servisem pro sbory (kazatele, pastorační pracovníky) - viz Návrh koncepce práce OMARu).

Zaměření na stanovené cílové skupiny (dle Dopisu sborům)

Činnost odboru je zaměřena na následující **cílové skupiny**: snoubence, manželské páry, muže a otce. V rámci spolupráce odborů v církvi a s dalšími subjekty (Genea-spr. o.s., centra pro rodinu apod.) je činnost odboru také zaměřena na ženy, maminky, rodiče a mládež.

:: ohlédnutí za uplynulým obdobím

1. předmanželská příprava mládeže a snoubenců

Byla vypracována skripta pro přípravu snoubenců na manželství (výtah z různých materiálů, doplněný vlastními zkušenostmi), která jsou volně k použití online na webových stránkách OMARu. Byl realizován tradiční červnový polovíkendový seminář na téma „Rodina jako sociální děloha“. Tajemník OMARu poskytoval individuální poradenství kazatelům a lektorům snoubenců. Byl uskutečněn seminář na sjezdu mládeže (Muž a žena – vysoké napětí, Manželství a společnost – vysoké napětí).

Vnímáme, že je třeba navázat bližší kontakt se služebníky pro vedení snoubenců. Víme, že na sborech slouží, každý svým způsobem a na základě nejrůznějších materiálů. Rádi bychom nabídli revizi materiálů a sladili jejich používání tak aby příprava snoubenců odpovídala potřebám a době a byla postavena pevně na biblických základech. K tomu je třeba většího zájmu lektorů, snoubenců a kazatelů o spolupráci s OMARem.

¹ <http://cb.cz/omar/Default.aspx?ID=401>

² <http://cb.cz/omar/Default.aspx?ID=401>

2. služba manželům a rodinám

Zjistili jsme, že služba v jednotlivých sborech probíhá různým způsobem. V některých sborech jsou užívány již nastavené programy, jako např. Manželské večery (8 setkání na téma vztahu muže a ženy, připravené podle HTB v Londýně), různá manželská setkávání (11 až 13 témat – přednášky a navazující práce ve skupině), či setkání manželů a rodin, koncipovaná podle aktuálních potřeb a na základě různých podkladů. V některých sborech jsou aktivity zaměřeny na jiné oblasti služby a rodinám a manželství není věnována dostatečná pozornost.

Tajemník odboru na základě pozvání navštěvuje jednotlivé sbory s programem pro budování manželství. Tento program zahrnuje 14 témat, která je možno vyučovat a z nichž je možné si vybrat, nebo po dohodě zvolit jiné téma na základě aktuálních potřeb sboru. Témata jsou uvedena na webu OMARu i s obsahlou anotací.

Program je koncipován jako víkendové, polovíkendové, případně jednodenní semináře s následným workshopem. Uskutečnily se také programy několikadenní - na sborových dovolených.

Téměř při každé návštěvě sboru tajemník sloužil také v neděli kázáním tematicky zaměřeným na vztahy muže a ženy nebo rodinu a děti - s přesahem do sboru a společnosti.

Existence OMARu napomohla obnovení realizace Manželských setkání (MS) – týdenního pobytu pro rodiny o letních prázdninách, která jsou jedním ze základních nabízených programů. Manželská setkání jsou pořádána ve spolupráci s občanským sdružením Genea – sdružení pro rodinu, které je zaštiťuje zejména organizačně. V rámci tohoto sdružení pracuje realizační tým – přednášející, lektori skupin a organizační pracovníci. Na základní program navazuje víkendové setkání, nabízející upevnění a rozšíření základního programu, které je rovněž kompletně zajišťováno OMARem a o. s. Genea.

3. služba zaměřená na muže a otce

Služba mužům je po určitém počátečním váhání pozitivně přijímána a rozvíjena. Setkávání pro muže je prozatím organizováno po jednotlivých sborech. Program je koncipován jako jednotlivá, na sebe navazující témata: uzdravení vztahu s otcem, role muže v jednotlivých životních fázích, vztah otce k dětem. Do budoucna uvažujeme o setkávání na seniorátní nebo regionální úrovni.

:: Laičtí sboroví poradci

Další oblastí služby je vyučování pro služebníky (laický sborový poradce - LASPO). Základním vzdělávacím a formačním modulem je prodloužený víkend – manželská setkání. Vycházíme z přesvědčení, že pro službu zaměřenou na rodinu je nejprve třeba budovat jednotlivce a manželství sloužících párů. Program také poskytuje nezbytný vědomostní základ pro tuto službu.

Termín formačně-vzdělávacího programu byl naplánován na začátek března 2009. Pro kolizi s jinými termíny některých účastníků byl program přesunut na podzim.

V rámci dalšího rozvoje této oblasti služby je uvažováno o dalších návazných programech.

Další oblastí služby je pořádání letního týdenního kurzu Manželská setkání, který je koncipován podobně. Kurz je organizován o.s. Genea – sdružení pro rodinu. Tento program zasahuje do širší ekumeny, přesahuje tedy rámec naší církve.

:: **Webové stránky OMARu**

V uplynulém období byly zprovozněny webové stránky OMARu, které jsou dostupné nezávisle nebo z oficiálních webových stránek Církve bratrské.

Na stránkách je mimo standardního obsahu k dispozici:

- seznam knih (literatury) vydaný nakladatelstvím Návrat domů. Seznam je rejstříkovým způsobem uspořádán a zaměřen na jednotlivé oblasti soužití manželů, rodin, problémů mužů a žen. Seznam slouží k rychlé orientaci a vyhledání potřebných informací, případně ke studiu daného problému. Seznam bude pravidelně aktualizován.
- skripta pro přípravu snoubenců na manželství. Skripta obsahují sedm základních témat, zaměřených na práci se snoubenci. Další soubor, nazvaný "Program předmanželské přípravy", obsahuje deset témat, která je dobré se snoubenci probrat na základě individuálních potřeb páru.
- témata přednášek s anotací. Čtrnáct témat z oblasti vztahů muže a ženy je nabídkou pro pracovníky ve sborech – na tato témata je možné uspořádat seminář, workshop, přednášku, ať už pomocí vlastních zdrojů, nebo na základě pozvání pracovníků OMARu. Seznam se snažíme aktualizovat, (jak tématicky, tak obsahově).
- kontakt na osvědčená odborná pracoviště (poradny, terapie). Seznam odborných pracovišť, poskytujících pomoc při řešení vztahových problémů v souladu s biblickými principy, považujeme za prozatímní a postupně jej budeme doplňovat. Uvedení do seznamu je podmíněno získáním souhlasu pracoviště, což je vzhledem k přeplnění jejich kapacit většinou obtížné.

Budeme vděčni za vaše dotazy a návrhy, které můžete prostřednictvím webu na OMAR vznášet. Tím nám pomůžete nastavit webové stránky tak, aby stále odpovídaly skutečným potřebám zájemců a byly pomocí pro služebníky.

Reflexe

Uplynulé období přineslo naplňování smyslu existence odboru četnými činnostmi a aktivitami v jednotlivých oblastech. Nejvíce se událo na poli budování manželství, dobrých výsledků bylo dosaženo v poskytování servisu sborům a přípravě snoubenců na manželství. Přes určité počáteční váhání se nadějně rozbíhá služba pro muže, vidíme potřebu se obdobným způsobem věnovat ženám.

V oblasti laických sborových poradců (LASPO) došlo zatím víceméně k první fázi – získávání a motivaci pracovníků v jednotlivých sborech. Této práci je třeba věnovat dostatečné úsilí (např. příprava vzdělávacích programů - viz dále) tak, aby na každém sboru byl (pokud možno) manželský pár, který by se věnoval službě v daných oblastech.

Zdá se, že získávání pracovníků pro tuto službu vyžaduje nejen větší úsilí, ale i delší čas, než jsme předpokládali.

Programy pořádané pracovníky OMARu ve sborech jsou přijímány, zapadají do potřeb manželství a rodin, ale reakce na pozvání ke spolupráci nejsou tak výrazné, jak bychom si představovali.

Vnímáme naléhavou potřebu rozšíření počtu pracovníků OMARu a vybudování funkčního pracovního týmu.

Uskutečněné akce

Tajemník a další pracovníci odboru navštívili 16 sborů s následujícím programem:

Tematické kázání o manželství a rodině:	10
Semináře s následným workshopem:	25
Setkání pro muže:	4
Setkání pro vedoucí snoubenců:	1
Seniorátní setkání – příspěvky:	2
Sjezd mládeže – semináře:	2
Programy pro kluby maminek:	7

V rámci Manželských setkání proběhly dva víkendy pro lektory skupin: motivačně-organizační a vzdělávací víkend před letními Manželskými setkáními a formačně-vzdělávací víkend (ve spolupráci s YMCA).

Uskutečnila se také řada dalších setkání s menšími skupinami a proběhlo několik rozhovorů s pracovníky v církvi. Pracovníci OMARu rovněž poskytují individuální poradenství.

Akce v rámci ekumeny

Program „Předávání víry v rodině“

Přednášky pro různé subjekty (YMCA, Centra pro rodinu, Aglow...)

Pobyty rodin, pořádané různými subjekty (YMCA...), několikadenní účast s realizací programu pro rodiny, vedení seminářů, přednášky...

V rámci **Národního týdne manželství** byly realizovány přednášky v rámci ekumeny (BJB, Charita) a historicky první navazující víkend na Manželská setkání – Obnova.

Pracovníci OMARu se aktivně zúčastnili Konference k 20 letům Manželských setkání v České republice s mezinárodní účastí (prezentace aktivit OMARu/Genea o. s. v rámci konference i v pořadu pro Českou televizi – Křesťanský magazín, věnovaný této konferenci).

Média

Pracovníci OMARu natočili Valentýnský pořad o manželství pro Rádio 7, tajemník OMARu ve spolupráci s Centrem pro rodinu Brno vystoupil v pořadu věnovaném „Předávání víry v rodině“ v radiu TWR.

Letní Manželská setkání pořádaná OMARem/Geneou, o.s. byla prezentována Českou televizí v Křesťanském magazínu.

Pracovníci OMARu prezentovali Manželská setkání v rámci pořadu České televize – Křesťanský magazín, zaměřeného na 20 let Manželských setkání v České republice. Tajemník OMARu publikoval několik tematických článků v Bratrské rodině – Bráně.

Osobní studijní a vzdělávací aktivity tajemníka odboru

Tajemník odboru absolvoval 20 hodinový vzdělávací a tréninkový program „Systemická práce s rodinou“ (SPAS Praha), 8 hodinový výcvik „Základní principy poradenské a psychotherapeutické pomoci (I.E.S. Sdružení Podané ruce Brno) a 20 hodinový výcvik „Vedení týmu“, akreditovaný MŠMT.

Připravujeme (co chceme)

V rámci OMARu chceme připravit služebníky pro službu ve sborech (LASPO). Pro tyto služebníky chceme uskutečnit již připravený program: Prodloužený víkend Manželských setkání jako základní formačně-vzdělávací program. Ve výhledu je příprava dlouhodobého výcviku (200 hod) ve spolupráci s ETS. Náplň výcviku byla konzultována s některými osobnostmi v oblasti poradenství (např. PhDr. Josefem Zemanem), služebníky v církvi a ředitelem ETS.

Pro další rozvíjení služby, spadající pod OMAR, chceme pokračovat v aktivitách:

- semináře pro mládež – např. příprava na „chození“ a povídání o ožehavých vztahových tématech (v rámci spolupráce odborů)
- monitorování a podpora služby přípravy snoubenců
- pořádání programů „na zakázku“ pro jednotlivé sbory (odpolední setkání, víkendy, sborové dovolené apod.)
- pořádání „chlapských“ víkendů
- pořádání programů pro ženy (odpolední, víkendové, kluby maminek)
- pořádání kurzů pro manžele (letní týdenní kurz MS, víkendy)
- rozvíjení další služby pomoci při řešení problémů a konfliktů, které manželé už ani sami, ani s pomocí laického služebníka nedokáží zvládnout – kontakty na odborné poradce (pracoviště).
- rozšíření počtu pracovníků OMARu a vybudování funkčního pracovního týmu

Závěr

S vděčností Bohu hodnotíme uplynulé období jako čas úspěšně se rozvíjející služby, zejména v programech určených pro manželství a sbory, v poskytování servisu sborům a ve službě mužům a otcům. Vnímáme potřebu většího počtu pracovníků OMARu i jednotlivých pracovníků na sborech. Uvítáme větší zájem jednotlivců i sborů o aktivity OMARu.

Děkujeme všem, kteří se na činnosti OMARu jakkoliv podíleli – aktivní prací, účastí na akcích, přímlovou či jinou podporou.

Prosíme o Vaše modlitby za vyslání nových služebníků, o moudrost a sílu pro ty stávající a o požehnání pro všechny připravované aktivity. Věříme, že i skrze sborové rodiny má být rozšiřováno Boží království v naší zemi a že „naše práce není v Pánu marná“ (1K 15,58).

V Brně 4. 3.2009

Josef Horský
tajemník odboru